

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Torebka Mamy Muminka

Muminek, Mama Muminka i Tata Muminka – sympatyczne trolle o pyszczkach nieco przypominających hipopotamy – mieszkają w niebieskim domu w Dolinie Muminków. Inne postacie, takie jak: Włóczykij, Mała Mi, Mimbla, Ryjek czy Panna Migotka, dzielą z nimi przygody, a niekiedy także dom. W filmach, tak jak w literackim pierwowzorze, obok ciekawych bohaterów i ich przygód, odbiorca dostaje podaną z humorem filozofię życiową, pełną tolerancji i umiłowania natury. Świat Muminków rezonuje z marzeniami zarówno dzieci, jak i dorosłych. Jest w nim miejsce nawet dla najdrobniejszych zwierząt.

Jesteśmy w boksie poświęconym Muminkom. Ściana po lewej stronie jest niebieska. W górnej części namalowane są gwiazdy i kółka. W części z nich są otwory, które pozwalają zobaczyć umieszczone we wnętrzu ściany diapozytywy z kadrami z serialu, zwane inaczej slajdami czy przeźrocami. W prawym górnym rogu duża kometa. W centralnej części ściany namalowana jest duża, czarna torebka z rączką. Torebka prezentowana na wystawie nawiązuje do tej, którą nosi Mama Muminka, niezwykle ciepła postać, na której można polegać. W swojej magicznej torebce, będącej symbolem przygotowania na każdą sytuację, źródłem bezpieczeństwa i pocieszenia, Mama Muminka miała suchy prowiant, skarpetki, sznurek, korę, cukierki, proszek na bóle brzucha, a nawet scyzoryk. Na powierzchni torebki, która jest na wystawie, są okrągłe otwory. Wewnątrz znajdują się półpłaskie lalki z serialu. W sumie jest ich dziesięć.

Produkcję serialu w Łodzi poprzedził sukces czytelniczy książek Tove Jansson w Polsce. Jako pierwsza została wydana część chronologicznie trzecia – *W Dolinie Muminków* w 1964 r.

Książki wspaniale przetłumaczyły z języka szwedzkiego Irena Szuch-Wyszomirska i Teresa Chłapowska. Studio Małych Form Filmowych Se-Ma-For w Łodzi w latach 1977–1982 zrealizowało 78 odcinków serialu *Opowiadania Muminków* w koprodukcji z austriacką firmą Jupiter. Scenariusze, na podstawie książek Tove Jansson, napisali Maria Kossakowska-Galewicz i Lucjan Dembiński. Były wysyłane pocztą do Helsinek, gdzie konsultowali je Tove i Lars Jansson. Zaznaczone poprawki i uwagi odsyłali z powrotem do Łodzi. Poszczególne odcinki reżyserował: Lucjan Dembiński, Krystyna Kulczycka, Jadwiga Kudrzycka, Waław Fedak i Dariusz Zawilski. W kolekcji Muzeum znajdują się oryginalne lalki półpłaskie, które zagrały w animacji.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

W pierwszym rzędzie od góry są dwie lalki. W otworze po lewej stronie prezentowana jest lalka Czarnoksiężnika, podróżującego po wszechświecie maga. Szuka on wartościowych kamieni, a w szczególności Królewskiego Rubinu. Postać ma bladą twarz, długi nos i duże oczy z ognistymi tęczówkami. Ma długą czarną brodę i długie czarne włosy. Na głowie wysoki czarny kapelusz/cylinder. Ubrany w czarny garnitur. Poły marynarki w kolorze czerwonym. Na ramiona narzucona peleryna – na zewnątrz czarna, od wewnątrz czerwona. Upięcie peleryny na wysokości ramion to dwa metalowe kwiaty z turkusowym oczkiem. Na nogach czarne buty/szybylki z ozdobnym zapięciem w kolorze złotym.

Tuż obok jest lalka Homka. Ma okrągłe, brązowe oczy i jasne sterczące włosy. Ubrany jest w żółto-brązowy kaftan. Pod szyją zawiązany szal w żółto-brązowo-zieloną kratę. Spodnie brązowe. Bose stopy.

W drugim rzędzie od góry są cztery otwory. W pierwszym od lewej jest lalka Gapsy. Ubrana jest w dwuczęściowy kostium w kolorze żółtym. Marynarka jest prosta, zapięta na sześć kwadratowych guzików. Spódnica w brązowe i pomarańczowe pionowe pasy. Pod szyją zawiązany brązowy szal. Głowa fioletowa, zarysowane zmarszczki na czole, oczy duże, smutne. Brwi czarne, grube. Sprawiają wrażenie przyklejonych bezpośrednio do oczu. Nos płaski, duży, przypomina dziób kaczki. Na głowie potargane włosy w kolorze niebiesko-zielonym.

W drugim otworze umieszczona jest lalka Szczurzyca Emmy. Tove Jansson opisała tę postać następująco: „Charakteryzuje ją ponury, ale w żadnym razie nie podszyty podłością realizm. Miewa swoje liryczne chwile, cechuje ją rodzaj cierpkiego romantyzmu dotyczący wyłącznie teatru”. Lalka ubrana jest w fioletowy golf, na który narzucono jasnyniebieską kamizelkę z dużą kieszenią. Spódnica czarna w kolorowe kropki zakrywa stopy. Szczurzyca na głowie ma jasne nakrycie w formie toczka. Na nosie okulary bez zauszników.

Trzecią lalką jest Muzykant, ubrany w zieloną długą szatę. Na głowie ma poroże.

Ostatnią lalką w drugim rzędzie jest Piźmowiec – owłosiona postać z ogonem. Uważany za skrajnego egoistę i zirytowanego samotnika.

Trzeci rząd również składa się z czterech otworów. W pierwszym od lewej jest lalka przedstawiająca Paszczakównę. Postać ubrana w długą sukienkę w czerwono-białe paski. Pod szyją biały kołnierzyk. Na sukienkę założony granatowy fartuszek. Na wysokości dłoni

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

szydełko i motek włóczki. Zielone włosy upięte w wysoki kok. Na nosie okulary bez
zauszników.

W kolejnym otworze jest lalka Wiercipiętka. Postać ubrana w brązowy płaszcz z kieszeniami.
Pod szyją zielony szal spięty agrafką. Spodnie w poziome czerwono białe paski, wywinęte
nogawki. Bose stopy. Na głowie czerwony rondel. Oczy duże, okrągłe. Nos spłaszczony,
przypomina dziób kaczki. Włosy jasne, roztrzepane. Tove Jansson o postaci pisała w
następujący sposób: „Nieskończenie przyjazne stworzenie, machające ogonkiem i skruszone.
Potyka się, wierci, gubi, zapomina, miesza i oszukuje, jak tylko się da, poza tym mieszka w
puszce po kawie. To zbieracz, głównie guzików. Ma miękkie długie uszy, w których ukrywa
twarz, gdy się zawstydzi. Chodzi z rondlem na głowie”.

W trzecim otworze prezentowane są lalki Topika i Topci, zagadkowych stworzeń
porozumiewających się dziwnym językiem. Są trochę wścibskie. Topik ma zielone włosy i
różową czapkę. Ubrany jest w zieloną, rozkloszowaną sukienkę z białym kołnierzykiem.
Pod szyją ma czarny krawat. Topcia ma różowe włosy. Ubrana jest w blad różową,
rozkloszowaną sukienkę z białym kołnierzykiem. Pod szyją ma zawiązaną czarną wstążkę.
W czwartym otworze jest lalka Ryjka, szarej postaci z ogonkiem. Tove Jansson pisała o nim:
„Charakter Ryjka nie jest szczególnie urokliwy, choć z czasem może się poprawić. Na razie
Ryjek interesuje się głównie sobą. Poza tym uwielbia rzeczy, ich posiadanie. Nietrudno go
wystraszyć, łatwo się przywiązuje. Wydaje mi się, że jest nastolatkiem”.

Na samym dole torebki jest pięć otworów. W nich umieszczono kadry z postaciami z serialu.
Od lewej: Too-Tiki, Buka, Hatifnatowie, Tata Muminka i Smok.

Audiodeskrypcja obiektu opracowana w ramach projektu "Zwiększenie dostępności wystaw
stałych i oferty kulturalnej Muzeum Kinematografii w Łodzi".

Projekt "Projektowanie uniwersalne kultury – dostępność w instytucjach kultury"
finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 3.3 „Systemowa poprawa
dostępności” Priorytetu III „Dostępność i usługi dla osób z niepełnosprawnościami”

Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027.

